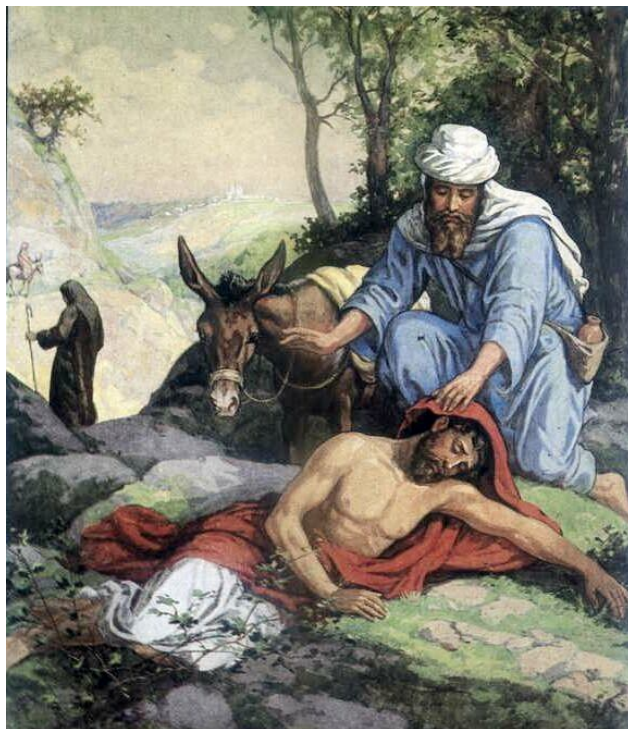

PREDICĂ LA DUMINICA A XXV-A DUPĂ RUSALII

Samarineanul milostiv

Iar un samarinean, mergând pe cale, a venit la el și văzându-l, i s-a făcut milă (Luca X, 33).

Frați creștini,

Au trecut aproape 2000 de ani, de când Mântuitorul nostru Iisus Hristos a istorisit parabola aceasta a omului căzut între tâlhari. Și totuși de atunci și până astăzi, o mulțime de oameni au căzut și cad mereu între tâlharii nu numai trupești, ci și sufletești.

Mulți creștini nu înțeleg cuprinsul acestei Sfinte Evanghelii. Pe mulți îi duce în rătăcire nepăsarea preotului, care a trecut pe lângă omul lăsat de tâlhari aproape mort. Mulți zic, că dacă un preot a putut să fie fără milă față de un biet nenorocit, atunci ce se mai poate spune de ceilalți oameni! Dar Evanghelia de astăzi ne arată că nu este vorba aici de un preot nemilostiv și nu se face referire în această parabolă nici la Ierusalimul nici la Ierihonul acesta pământesc. Cu totul altul este înțelesul Evangheliei, a cărei tâlcuire o voi face cu ajutorul harului dumnezeiesc.

Omul căzut între tâlhari este Adam cu tot neamul omenesc. Ierusalimul este raiul, fericirea cea veșnică, iar Ierihonul este lumea aceasta pământescă. Aici Ierusalimul mai înseamnă

suire, iar Ierihonul înseamnă coborâre. Așadar pentru neascultarea lui, Adam a fost scos din fericire și coborât în această lume între tâlhari, iar tâlharii nu sunt alții decât demonii iadului.

Acești demoni l-au dezbrăcat pe om de fericirea de care se bucura în rai. Dar nu numai atât, ci i-au făcut și răni, adică l-au cufundat pe om în fel de fel de păcate grele, căci precum rana sapă în trupul omului, tot așa păcatul rănește sufletul omului.

Preotul care a trecut pe lângă cel bătut și rănit, fără să aibă milă de el, este preotul legii vechi, preotul Vechiului Testament, care n-a putut să-l ajute pe om, adică să-l mântuiască, fiindcă nu avea har. De aceea după cuvântul adevărului nici nu se putea numi preot, pentru că nu se arătase Harul și Adevărul pe care le-au adus Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Moise și Aaron și marii preoți ai evreilor n-au putut mântui lumea din robia tâlharilor demoni.

Levitul care a trecut după preot și a făcut la fel ca el, adică a lăsat rănitul în drum au fost prorocii Vechiului Testament, care nici ei n-au putut să ajute pe om, adică să-l mântuiască.

Dar iată că trece un samarinean care era în călătorie, adică în misiune. Când vede pe cel bătut și rănit, i se face milă de el, toarnă repede vin și untdelemn peste răni, le înfășoară cu pânză, apoi îl ridică pe asinul său și îl duce la o casă de oaspeți, la un han. Aici l-a dat în primire hangiului și scoțând doi dinari i-a dat spre cheltuială, spunându-i că ce va mai cheltui în plus îi va da înapoi la întoarcere. Să vedem acum cine este samarineanul acesta milostiv.

Creștinii n-au gustat și nici nu vor să guste învățătura sănătoasă a Bisericii creștine a Evangheliei Mântuitorului nostru. După aproape 2000 de ani, suprema jertfă de pe Golgota, săvârșită de Fiul lui Dumnezeu pentru neamul omenesc, nu este înțeleasă și urmată. Lumea este încă stăpânită de instincte animalice, de vanități oarbe și de acțiuni deșarte și criminale. Gama mizeriilor omenești a luat proporții înspăimântătoare, datorită îndepărtării omului de învățătura Bisericii, de învățătura de sus a Fiului lui Dumnezeu.

Atunci, cine ar trebui să fie cel dintâi care să învețe lumea, să o lumineze și să o convingă a se ridica din praf și din mocirlă? Nu trebuie să fie cei dintâi preoții? Iată ce spune în prorocia sa prorocul Maleahi v. 7, cap. 2: "Căci buzele preotului vor păzi știința și din gura lui se va cere învățătura, căci el este solul Domnului Savaot". Auziți ce mare este darul preoției? Iată ce spune: un sol, un înger al Domnului.

După ce a înviat din mormânt și s-a arătat ucenicilor, prima poruncă pe care a dat-o acestora Domnul Hristos a fost următoarea: "Duceți-vă în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura; cine va crede și se va boteza, se va mântui, iar cine nu va crede se va osândi. Iată deci prima poruncă a fost nu să facă minuni, ci să învețe lumea, pentru că din cauza neștiinței se fac păcate atât de mari și grozave care îndeapărtează pe om de Dumnezeu. Sfintele canoane spun, că preoților care nu predică să li se ia harul și să fie caterisiți. Iată ce

pedeapsă aspră stabilesc sfinții părinți. Așa că preoții care ies în fața Sfântului Altar nu trebuie să facă aceasta pentru a-și arăta înțelepciunea, vocea sau veșmintele și nu trebuie să convingă că unul e mai deștept decât celălalt, ci trebuie să-și facă misiunea care li s-a încredințat de Domnul Hristos, adică să asculte cuvântul lui și să propovăduiască.

Arhieriei, preoții și diaconii sunt urmașii apostolilor care au primit Harul Duhului Sfânt prin taina sfintei preoții prin punerea mâinilor. În această taină intră doar aceste trepte: arhieria, preoția și diaconia. Cei care trebuie să ajute preoția, adică să colaboreze cu preotul la zidirea sufletească a poporului trebuie să fie: cântăreții, preotesele, paraclisierii și îngrijitorii. Aceștia au o mare răspundere înaintea lui Dumnezeu, fiindcă poporul cu ei intră mai întâi în vorbă și dacă nu știu vorbi sau produc sminteală cu ceva, e vai de ei și de biserica aceea. Apoi toți creștinii au datoria să ajute biserica fiecare cum poate mai bine.

În multe locuri, din păcate, e lipsă mare duhovnicească de duh de credință. Știm cu toții că toate lucrările din biserică se fac prin Duhul Sfânt. Fără Duhul Sfânt, zice un sfânt părinte nu este nici biserică, nici preot, nici predică, nici taină, nici slujbă. Să ne rugăm lui Dumnezeu, să trimită creștinătății oameni plini de Duh Sfânt, care să învețe și să zidească cu amândouă mâinile. Cine învață zidește cu o mână, iar cine învață și întărește și cu pildă bună, acela zidește cu amândouă mâinile, iar cine învață și se dă pildă rea, acela cu o mână zidește și cu cealaltă dărâamă. De aceea găsim atâtea suflete dărâmate și altele rătăcite, care chiar dacă vin în biserică tot în rătăcire umblă fiindcă umblă după capul lor.

În parabola Evangheliei de astăzi găsim mult îndemn la milă și iubire. Dumnezeu este iubire. Acest izvor nesecat de iubire a făcut pe om după chipul și asemănarea Sa, ca și omul la rândul său să fie focar de iubire. Acesta este rostul cel mai înalt al vieții, iubirea. Să ne întrebăm ce ar însemna viața fără iubire, ce ar însemna căminul sau prietenia fără iubire, ce ar însemna patria sau umanitatea fără iubire? S-ar putea închipui toate acestea fără iubire? Nu!

Dacă ele nu înseamnă nimic fără iubire, atunci unde mai este rostul vieții pe pământ, de ce ne mai naștem și mai trăim pe pământul acesta fără dragostea adevărată? Dar cu siguranță, că dacă n-ar fi iubire nu s-ar mai naște oameni pe pământ. Iubirea este marele sens al existenței și fără acest sens toate pier și nici nu pot fi concepute. Unii se întreabă și zic: de ce atâta ură pe lumea aceasta, de ce atâta dușmănie și păcate? Da, este multă lipsă de iubire în viața oamenilor, iar această lipsă este urmată de suferință și totul dovedește că este o stare anormală a vieții, că a pătruns un vierme care roade la rădăcina iubirii. Viermele acesta lăsat de diavol este păcatul. Păcatul ramificat în mii și mii de înfățișări, ține în ucigătoarele lui brațe întreaga viață a omenirii și luptă mare se dă pentru distrugerea iubirii, pentru că rezistența vieții este iubirea, dragostea.

Pentru aceasta a venit Iisus – Samarineanul cel Milostiv – ca să restabilească iubirea ca cel mai necesar lucru pentru viață. El a zis: "poruncă nouă vă dau vouă, să vă iubiți unii pe alții", iar în altă parte zice: "Iubiți pe vrăjmașii voștri!" De altfel în Noul Testament putem spune că de la un capăt la altul se vorbește despre iubire. Toată Evanghelia este scrisă în țesătura dragostei și a iubirii. La orice pagină am deschide aflăm cuvintele vii, mireasma și puterea ei, nădejdea și balsamul ei mântuitor.

De altfel ce putea să-L facă pe Fiul lui Dumnezeu – Mântuitorul – să lase frumusețile cerești și pe Tatăl și să vină la Crucea grea de suferință, dacă nu iubirea, dragostea cea mare pentru a ne salva și a nu pieri în veșnicile chinuri. Iubitor și milostiv este Dumnezeu. Mântuitorul Iisus a aprins focul iubirii pe pământ și dorește să vadă arzând acest foc și în inimile noastre.

În această parabolă a Domnului Hristos, descoperim o mulțime de învățături pentru sufletul nostru, dar înțelegem clar totodată cum să împlătim mila cu iubirea, fără de care nu este mântuire. Fiecare întâlnim în calea noastră o mulțime de oameni bătuiți, loviți și chinuiți sufletește și trupește. Să întindem mâna și să-i salvăm. Bolile cele mai grele să știți că sunt cele sufletești. Sufletul este lovit și suferă cel mai greu. Să ne facem milă de acești năpăstuiți și cu iubire să-i ridicăm pe umerii noștri, chiar dacă după ce se vor însănătoși ne vor răsplăti binele cu răul, așa cum se întâmplă de multe ori.

S-au întâmplat multe cazuri când au primit bieții creștini în casă pentru găzduire pe cei care aveau nevoie, iar aceștia peste noapte au furat ce au găsit și au fugit mișelește. Iată lovitură pe care o dă diavolul iubirii, dragostei și milei creștine. Un altul însă a pățit-o și mai rău: se bătuseră doi tâlhari de pradă ca unul să ia tot. Cel bătut rănit și aproape mort, a rămas pe marginea drumului. Tocmai pe acolo trecu și un creștin căruia i se făcu milă de el, neștiind ce se întâmplase. Îl luă, îl duse în casa lui și în două, trei zile se făcu sănătos. Drept recunoștință îl omorî pe binefăcător și fură tot ce găsi prin casă.

Iată cum se răsplătește binefacerea! Așa i s-a răsplătit și Fiului lui Dumnezeu – Samarineanul Milostiv – care a venit din milă pentru noi. Am văzut cum i-a răsplătit poporul evreu, poporul Său căruia îi făcuse atâta bine. Știm tot ce i-a făcut din Săptămâna Patimilor. În loc să-L iubească și să-L prețuiască pentru binefacerile primite ei L-au răstignit între doi tâlhari. Pentru că le-a vindecat bolile, ei l-au dat în loc de pâine și vin, fier și oțet, L-au bătut cu bice și L-au rănit. Mulți dintre cei scăpați de suferințe grele, strigau acum în gura mare: "Să se răstignească!" Așa l-a răsplătit poporul cel nemulțumitor. De altfel mulți dintre noi am observat că cei cărora le facem bine, nu trece mult timp și-ți fac rău. Probabil că așa se plătește pe pământ binele cu răul.

Am auzit începutul Evangheliei că învățătorul acesta al legii vechi s-a apropiat de Iisus să-L ispitească. Mare este și păcatul acesta al ispitirii, al iscodirii și mult este el răspândit în lume. Sunt persoane care nu stau decât de așa ceva. Vor să știe ce ai în casă, în șifonier, sau frigider, ce mănânci, unde ai fost, de unde vii și ce ai de gând să mai faci. Mulți ispititori și iscoditori a avut și Domnul Hristos, dar toți aceștia au pierit și se află în temnițele iadului.

Feriți-vă frați creștini, de acest groaznic păcat că de aici pornesc păcate mari, nenumărate. De aici pornesc certurile și bătăile, judecățile și pușcăriile, boală și despărțire între soți, moarte și iad. De la niște lucruri care nouă ni se par mici se ajunge la păcate grele, căci păcatele acestea mărunte atrag după ele o mulțime de păcate mari, greu de purtat.

La sfârșitul Evangheliei de astăzi, după ce Mântuitorul a istorisit pilda cu samarineanul milostiv, îi spune învățătorului legii vechi: "Du-te și fă și tu la fel!" Aceasta vrea să însemne că dacă vrei să te mântuiești și să intri în rai, trebuie să ai milă de aproapele tău și dragoste adevărată. Trebuie să căutăm cu de-amănuntul văduve, orfani și săraci, nenorociți și bolnavi care nu au pe nimeni să stea la căpătâiul lor, să le dăm o cană de apă, să-i încurajăm, să le dăm un strop de nădejde și de mângâiere că mare lucru este.

Domnul Hristos a spus, să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Dacă am fi într-o suferință grea, pe un pat de durere, într-un spital uitat, părăsit de toți, desigur că ne-am bucura când ar veni la noi cineva și ar sta la căpătâiul nostru încurajându-ne și întărindu-ne. Pentru aceasta trebuie ca mai înainte să facem noi toate acestea ca să putem la rândul nostru a avea parte de ele. Iată de ce Domnul Hristos trimite pe învățătorul legii să facă milă, să ajute și să iubească pe aproapele.

Așa ne trimite și pe noi să facem după puterea noastră și în primul rând poruncește aceasta Mântuitorul preoției, căci acest învățător al legii era un teolog al legii vechi, un om obligat de lege să facă aceasta. Această obligație o au apoi și ceilalți: călugării, maicile, cântăreții, preotesele, îngrijitorii și apoi toți mireni, cu smerenie, cu dragoste, cu milă și iubire.

Dacă vrem să ne mântuim și să fim fericiți trebuie să facem întocmai ca înaintașii noștri, ca primii creștini care erau o singură familie. Creștinătatea e un trup, trupul lui Hristos, care trebuie să fie unul, iar noi toți să fim una, într-o credință, într-un domn, într-un botez. Ca să întăresc cuvântul acesta vă voi istorisi o descoperire din Pateric a unui cuvios părinte stareț.

Acesta se ruga lui Dumnezeu ca în viața cea veșnică să fie și ucenicii lui la un loc cu el, împreună așa cum au fost pe pământ. Rugându-se mereu i s-a descoperit că i-a fost auzită rugăciunea, în felul următor:

La o mănăstire din împrejurimi se făcea praznicul hramului, iar starețul de acolo a invitat și pe starețul acesta cu ucenicii lui. El nu prea voia să se ducă și a trimis doar pe ucenici. Peste

noapte o voce în vis i-a spus să meargă și el după ucenicii săi. Ucenicii mergând desigur mai înainte văd pe la jumătatea căii în marginea drumului un tânăr care zăcea și se văita. Ei l-au întrebat care este pricina, iar acela le-a zis: "Mergeam călare pe un cal și aici m-a trântit și a fugit. Mă doare rău corpul și n-are cine să mă ajute". Ucenicii i-au zis: "Ce să-ți facem omule, noi suntem pe jos și ne grăbim să mergem la praznic". L-au lăsat acolo văitându-se și s-au dus.

După puțin timp, ajunge și starețul la locul acela și ajutând pe cel căzut îl întreabă: "Oare nu au trecut pe aici niște călugări și nu te-au văzut așa?" Omul a răspuns că într-adevăr au trecut niște călugări, dar se grăbeau să meargă la un praznic și n-au avut timp de durerea și de necazul lui. Starețul i-a zis apoi: "Poți să mergi măcar un pic?" Tânărul i-a răspuns că nu poate și atunci starețul i-a spus că-l va lua în spate. Omul a zis apoi: "Cum poți atâta depărtare să mă duci în spate? Mai bine du-te și te roagă pentru mine!" Starețul însă nu l-a lăsat cu nici un chip și aplecându-se l-a luat în spate și a plecat la drum cu el. La început l-a simțit greu în spate, iar apoi se minuna starețul pentru că se făcea tot mai ușor, încât nu mai simțea nici o greutate.

Acela din spatele lui s-a făcut apoi nevăzut căci era îngerul Domnului iar starețul a auzit un glas zicând: "Iată tu te rogi pentru ucenicii tăi să fie și ei cu tine în Împărăția cerului, dar Dumnezeu ți-a descoperit ca să-i înveți și să le spui că atunci când vor face ce faci tu și se vor osteni ca și tine, vor fi cu tine acolo!" A plecat îngerul și l-a lăsat pe bătrânul stareț uimit de judecățile Domnului.

Ați auzit ce poruncește îngerul starețului ca să-i învețe pe ucenicii săi. Îndemnurile acestea să răscolească ființa noastră frați creștini, și să radieze iubirea lui Dumnezeu în adâncul inimii noastre și astfel să ne străduim și noi să fim adevărați samarineni milostivi, gata oricând a sări în ajutor la toate nevoile și suferințele lumi. Să facem așa cum am vrea să ni se facă nouă. Să avem milă, dragoste și răbdare pentru cei în suferință căci poate și nouă ne va veni rândul să stăm înțepeniți pe patul durerilor și atunci am dori să fim întâmpinați de un samarinean milostiv, blând și iubitor. De această zi a vieții noastre, cea de pe urmă ne apropiem mereu, așa că trebuie să facem tot ce e nevoie pentru sufletul nostru.

Un rege credincios al Franței a întrebat odată pe trei învățați din țara lui să-i spună care e cea mai mare nenorocire din lumea aceasta. Unul dintre ei zise că bătrânețea, iar altul sărăcia. Al treilea învățat grăi tare și răspic: "Cea mai mare nenorocire e să ai moartea în față și să știi că ți-ai cheltuit viața în ticăloșii și în păcate și că ești nepregătit, adică, nepovedit și neîmpărtășit. Aceasta e cea mai mare nenorocire din toate". Regele îi spuse că are dreptate și de atunci începu să crească în viața lui de creștin făcând mult bine, urând păcatele și viciile, rugându-se și trăind cât mai apropiat de Cuvântul lui Dumnezeu, pregătindu-se pentru viața de dincolo.

Sfântul Apostol Pavel ne spune că dintre toate virtuțile cea mai mare este iubirea, dragostea. Poți să ai toate faptele bune, dacă nu ai dragoste nimic nu folosește. De aceea el spune: "Chiar dacă mi-aș împărți toată averea la săraci și mi-aș da trupul să fie ars, iar dragoste nu am nimic, nu-mi folosește". În altă parte Sfântul Apostol Pavel zice: "Să nu datorați nimănui nimic, decât să vă iubiți unii pe alții, că cine iubește pe altul a împlinit legea".

Mare lucru este dragostea. Și pe noi ne-a adunat aici tot dragostea, dragostea aceasta a lui Dumnezeu sădită în inimile noastre, dragostea din fapte nu din gură, pe care am învățat-o din Sfânta Evanghelie de astăzi, de la samarineanul milostiv, de la Fiul lui Dumnezeu.

Drumul Ierihonului este plin de sufletele noastre lovite și bătute, sfâșiate de tâlharii demoni. Opriți-vă puțin în loc și întinzând mâna dragostei și a milei, haideți să le ajutăm, căci se apropie moartea și trebuie să plecăm din lumea aceasta, să le lăsăm pe toate cele pământești și să plecăm numai cu cele sufletești. De moarte nu putem scăpa oricât ne-am feri și am căuta să fugim. Nimeni nu scapă. Și ferice de cine a fost robul lui Dumnezeu ci nu robul păcatului și al demonilor. Referitor la aceasta am găsit o istorioară mult grăitoare:

Un om a visat într-o noapte că venise moartea la el și când l-a văzut dormind în pat i-a zis plină de mirare: "Cum, aici ești?" Apoi a dispărut. Omul s-a trezit înspăimântat și din pricina acestui vis a stat cu frica în sân. Pe seară și-a zis în sine: "Ia să mă duc eu la cumătru în satul vecin să scap și de visul acesta urât". A încălecat pe cal și a plecat. Pe când zorea calul să meargă mai tare, acesta s-a împiedicat și prăbușindu-se într-un șanț, omul și-a spart capul și aici a murit. Când își da sufletul iată că se ivește moartea și-i zice: "A, da, iată aici trebuia să te gădesc".

Iată cum vine moartea frații creștini, la unii într-un fel, la alții în alt fel. Câți n-au murit în vis chiar fără nici o pregătire. De altfel în ultimul timp cam așa se moare, ori de inimă, ori de cancer, ori te calcă o mașină sau un tren. Am rămas mirat când cineva mi-a relatat un caz cum s-a tras moartea cuiva dintr-un vis.

O femeie căruia îi murise bărbatul și cu care trăise necununată ani de zile, a visat într-o noapte cum bărbatul ei venind i-a spus: "Să vii de dimineață la ora 8 la ceasul de lângă spitalul Brâncovenesc, că voi veni și eu acolo, ne vom întâlni amândoi, apoi ne vom duce acasă, vom chema preotul și ne vom cununa ca să fiu și eu bine". Femeia nu știa ce să însemne visul acesta, dar de curiozitate s-a sculat de dimineață și s-a dus să vadă ce va fi. A văzut moartea, căci coborând din tramvai și traversând prin spate neatentă a venit o mașină cu viteză și a făcut-o praf. Așa s-a dus să țină de urât bărbatului ei în iad, fiindcă păcatul acesta al trăirii fără cununie religioasă duce în iad, la demoni.

Așa amână diavolul și-l pândește pe om până îl apucă moartea nepregătit, fără acte de drumul veșniciei. Cine garantează scăparea și salvarea în aceste condiții? Nimeni nu poate garanta, dacă omul nu-și pune din timp sufletul la adăpost și nu se pregătește. Să nu ne jucăm cu credința, nu e de glumă. Să nu credem că păcatele se plătesc cu bani ci trebuie pocăință adevărată.

E timpul cel mai potrivit să ne trezim căci pe toți ne pândește moartea. Ea planează asupra omenirii și plecarea noastră ar putea fi în orice clipă. Înainte frați creștini, înainte cu Dumnezeu, prin toate greutățile vieții. Să privim la Stăpânul nostru și să mergem pe urmele pașilor Lui, pe care au mers primii creștini și sfinții părinți.

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, mila și iubirea cea întrupată pentru mântuirea noastră, noi niciodată nu avem cu ce să-ți mulțumim pentru toate binefacerile Tale. Primește-mi Doamne și mie puțina mea osteneală și iartă-mă că nu am putut face mai mult. Când gura mea nu va mai avea puterea și sufletul meu va suspina, să ieși înaintea mea ca un samaritean milostiv și să mă duci în locașurile Tale cele cerești, dimpreună cu toți creștinii aceștia care m-au ascultat și se luptă să facă voia Ta. Amin.